Автор туралы ақпарат

1. Аты-жөні, әкесінің аты:

Жиенбаева Сәуле Тұрғанқызы.

2. Қызметі, ғылыми дәрежесі, атағы:

«Астық өнімдері және өңдеу өндірістерінің технологиясы» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, техника ғылымдарының докторы, доцент.

3. Білімі:

- Жамбыл жеңіл және тамақ өнеркәсібі технологиялық институты «Астықты сақтау және өңдеу» мамандығы бойынша «Инженер-технолог», диплом үздік белгімен ИВ №335950, 14 маусым 1985 ж.;

- 05.18.01 - «Дәнді және бұршақ дақылдарын, жарма өнімдерін, жеміс, көкөніс және жүзім шаруашылығы өнімдерін өңдеу, сақтау және қайта өңдеу технологиясы» мамандығы бойынша техника ғылымдарының кандидаты, ҒК № 0011150, 19 наурыз 2004 ж.;

- «Азық-түлік өнімдерінің технологиясы» мамандығы бойынша доцент, ДЦ № 0000835, 22 желтоқсан 2008 ж.;

- 05.18.01 - «Дәнді және бұршақ дақылдарын, жарма өнімдерін, жеміс, көкөніс және жүзім шаруашылығы өнімдерін өңдеу, сақтау және қайта өңдеу технологиясы» мамандығы бойынша техника ғылымдарының докторы, ҒД №0001846, 13 мамыр 2011 ж. (хаттама № 3).

4. Зерттеу саласы мен бағыты, соның ішінде ғылыми жобаларға қатысу және зерттеу нәтижелері туралы қысқаша ақпарат:

Зерттеу саласы мен бағыты:

- астық және астық өнімдерін сақтау және қайта өңдеу технологиясы, жарма өндірісінің технологиясы, құрама жем технологиясы.

Ғылыми жобаларға қатысу:

- «Күріш зауыттарының қалдықтары мен табиғи минералдарға негізделген жемшөп қоспаларын пайдалана отырып, спорттық жылқыларға, ірі қара малға, қой мен тоған балықтарына арналған құрама жемшөптің тиімді технологияларын әзірлеу және енгізу» тақырыбы бойынша жобаның жауапты орындаушысы 2009-2012 жж., ҚР ауылшаруашылығы Министрлігінің Мемлекеттік мақсатты Бағдарламасына сәйкес Дүниежүзілік банк қаржыландырған (мемлекеттік тіркеу № 0109ҚР01473).

Нәтиже:

спорттық жылқылар, ірі қара мал, қой және тоғандық балықтарға арналған күріш зауытының қалдықтары мен табиғи минералдарды қолданып жемдік қосымша негізінде құрама жем технологиясы жасалынды. Зерттеу нәтижесі «Бақанас» ЖШС өндіріске енгізілді.

- «Элеваторлар мен астық өңдеу кәсіпорындарында электромагниттік кавитация өрісінде астықты өңдеу, сақтау және өңдеу бойынша нанотехнологияларды әзірлеу және енгізу» 2011-2013 жж., жобасының орындаушысы (мемлекеттік тіркеу № 0109ҚР01473);

Нәтиже:

электрлі-магнитті кавитация алаңында дәнді дақылдарды өңдеу, сақтау және қайта өңдеу режимдері мен нанотехнологиясы жасалынды және ҚР элеваторлары мен астық өңдеу кәсіпорындарында өндіріске енгізілді.

- «Өсімдік шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеудің қайталама өнімдері негізінде құрама жем және жемшөп қоспалары технологиясын әзірлеу» тақырыбы бойынша «Қазақ қайта өңдеу және тамақ өндірістері ҒЗИ» ЖШС жобасының жауапты орындаушысы, 2012-2014 жж. (мемлекеттік тіркеу № 0112ҚР01303).

Нәтиже:

өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жанама өнімі мен табиғи минералдарды қосып ірі қара, шошқа және жылқыларға арналған жемдік қосымшаның ғылыми-негізделген рецептері жасалынды.

Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жанама өнімі мен табиғи минералдар енгізілген құрама жемнің тиімділігі «Байсерке Агро» ЖШС сүтті сиырлар, жылқылар азығында сыналды.

Бордақылайтын жылқыларға 6 ай бойы жүргізілген ғылыми-шаруашылық тәжірибелер нәтижесінде ТҚК 70-2к тәжірибелі құрама жемімен азықтандыру тәжірибе жылқыларының тірі салмағының бақылау тобына қарағанда 18-20 %-ға жоғарылауына ықпал етті.

Ауыл шаруашылығы малдарына арналған өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жанама өнімі мен табиғи минералдар енгізілген құрама жемнің ҚР СТ стандарты әзірленді.

- «Ауыл шаруашылығы құстары, жануарлары үшін энергопротеиндік қоспалар негізінде құрама жем технологиясын әзірлеу» бастамашыл жобасының жетекшісі, 2014-2016 жж. (мемлекеттік тіркеу № 0115ҚР00266).

Нәтиже:

май өндірісінің қалдықтары: ағартқыш саздар, фосфатидті концентратты қолданып қуатпротеиндік қосымшаның рецептері мен технологиясы жасалынды. Мақала, тезистер жарияланып, ҚР патенті алынды.

5. Негізгі ғылыми жарияланымдардың, патенттердің тізімі. (патенттер, жетілдірілген стандарттар):

1. Жиенбаева С.Т. Рапсовое масло в кормлении птиц Известия Кыргызского Гос.тех.университета им.Р.И.Раззакова, 2008, №13. –189-191с.;

2. Изтаев А.И., Жиенбаева С.Т.Елеукенова К.А. Шунгит в комбикормах для цыплят-бройлеров. Известия Кыргызского Гос.тех.университета им.Р.И. Раззакова, 2008, №13. –191-193с.;

3. Ізтаев Ә.І.,Әлімқұлов Ж.С., Жиенбаева С.Т. Құрама жемнің жемдік құндылығы мен қоректілігін жоғарылатудың технологиялық негіздері. Монография. –Алматы: Алтын баспа, 2010.-204 б.;

4. Жиенбаева С.Т., Изтаев А.И., Алимкулов Ж.С., Омаров К.К., Елеукенова К.А., Батырбаева Н.Б. Рекомендации по эффективности использования комбикормов, содержащих побочные продукты переработки риса сельскохозяйственным животным. «Жания-Полиграф», 21.11.2011.-28с.;

5. Жиенбаева С.Т., Алимкулов Ж.С. Жемдік қоспа негізіндегі құрама жем өндірісінің технологиялық процесін модельдеу. Новости науки Казахстана. – Алматы: НЦ НТИ, 2011.-№1.-С.100-107;

6. Жиенбаева С.Т., Алимкулов Ж.С. Одно- и двухстадийное измельчение кормовой смеси. Комбикорма.-Москва: Минсельхоз РФ, 2011.-№ 6.-С.67;

7. Жиенбаева С.Т., Алимкулов Ж.С. Казахстан укрепляет кормовую базу. Комбикорма.-Москва: Минсельхоз РФ, 2012.-№ 4.-С.21-22;

8. Жиенбаева С.Т., Изембаева А.К.,Изтаев А.И., Мулдабекова Б.Ж. The use of composite mixtures in the production of biscuits. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 19(№1) 2013, p.28-31;

9. Изтаев А.И., Жиенбаева С.Т. Стандарт СТ РК 28264-1910-АО-01-2011. Кормовая добавка для сельскохозяйственных животных на основе переработки риса;

10. Rational use of wastes from plant products processing. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 20 (№3), 2014, p.544-547;

11. Жиенбаева С.Т., Ермуканова А.М. Разработка технологии комбикормов для бройлеров с использованием побочных продуктов масличных культур. Вестник АТУ, 2022; №1.-Б.42-49;

12. Жиенбаева С.Т., Алимкулов Ж.С., Ермуканова А.М. Повышение качества комбикормов с использованием минерала вермикулита. Алимкулов Ж.С., Ермуканова А.М. Комбикорма, №6.2022.-С.44-50.

Патенттер:

1. Изтаев А.И., Жиенбаева С.Т., Елеукенова К.А. Инновационный патент № 21387 РК. 27.04.2009 г. Премикс;

2. Жиенбаева С.Т., Елеукенова К.А. Инновационный патент №22339 РК; Способ стабилизации йодидов в премиксах. Опубл. 25.01.2010. Бюл. № 3.-7с.;

3. Жиенбаева С.Т., Байбатыров Т.А. Инновационный патент №23305 РК от 04.11.2010г. Способ повышения кормовой ценности рапсового жмыха;

4. Кулажанов К.С.,Ізтаев Ә.І., Әлімқұлов Ж.С., Жиенбаева С.Т. Инновационный патент № 23306 РК от 04.11.2010г. Способ получения кормовой добавки для сельскохозяйственных животных;

5. Изтаев А.И., Алимкулов Ж.С., Жиенбаева С.Т. Инновационный патент №25843 РК от 18.05.2012г. Опубл.16.07.2012г., бюл.№7. Комбикорм на основе кормовой добавки из отходов рисозаводов для сельскохозяйственных животных;

6. Алимкулов Ж., Жиенбаева С.Т., Шаймерденова Д.А.Инновационный патент №25844 РК от 19.05.2012г. Опубл.16.07.2012г., бюл.№7. Кормовая добавка на основе побочных продуктов переработки ячменя для сельскохозяйственных животных;

7. Алимкулов Ж.С.,Жиенбаева С.Т., Батырбаева Н.Б.Инновационный патент №27584 РК от 28.10.2013г. Гранулированная кормовая добавка из вторичных продуктов виноделия для сельскохозяйственных животных;

8. Жиенбаева С.Т., Батырбаева Н.Б., Жолдаспекова А.М., Нұрмат Д.Н. Инновационный патент РК №31728 от 30.12.2016г. бюл №18. Способ получения гранулированной энергопротеиновой добавки с применением отходов масложировой промышленности;

9. Жиенбаева С.Т., Ермуканова А.М.Способ стабилизации йодидов в премиксах с сипользованием вермикулита. Патент РК №5982 от 16.04.2021 г.;

10. Жиенбаева С.Т., Ермуканова А.М. Способ производства гранулированных комбикормов. Патент РК №6928 от 11.03.2022 г.

6. Ғылыми тағылымдамалар:

- «Еуропалық университеттердегі заманауи білім беру жүйелері» тақырыбындағы шетелдік ғылыми тағылымдама, Чехия, Прага, Прага химия және технология университеті, 2015 ж.;

- «Нанотехнологияға негізделген заманауи талдау әдістері және тағамдағы қосылыстарды анықтау» тақырыбындағы шетелдік ғылыми тағылымдама, Италия, Милан, Милан университеті, 2015 ж.;

- «Қырғыз Республикасында және ғылыми-зерттеу химия-технологиялық институтында ҒЗЖ ұйымдастыру және өткізу әдістемесі» тақырыбында шетелдік ғылыми тағылымдама, Қырғыз

Республикасы, Бішкек, Қырғыз мемлекеттік техникалық университеті жанындағы И. Раззаков атындағы ғылыми-зерттеу химия-технологиялық институты., 2015 ж.

7. Ғылыми-педагогикалық қызметтегі жетістіктері (марапаттары):

- «Қазақстан Республикасы ғылымын дамытуға қосқан еңбегі үшін» төсбелгісі, ҚР БжҒМ, 6 желтоқсан 2013ж.;

- «ЖОО үздік оқытушысы» грант иегері, 2014 ж.;

- ҚР БжҒМ Құрмет грамотасы, 2017 ж.

8. Электрондық мекенжай, байланыс деректері (тел.: жұм. (ішкі), ұялы):

E-mail: sauleturgan@mail.ru

Ұялы тел.: 8-705-577-83-87.